

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 17 Μαΐου 2020
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Tum Sulpicius Gallus de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Sic liberales artes Galli aditum ad illustrem illam Paulianam victoriam dederunt. Quia ille metum exercitus Romani vicerat, imperator adversarios vincere potuit.

Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque patribus «Interrogo vos» inquit «quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore». Cum omnes recentem esse dixissent, «Atqui ante tertium diem» inquit «scitote decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habemus hostem! Itaque cavete periculum, tutamini patriam.

Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret. Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 40

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

Sulpicius Gallus	: τη γενική του ενικού αριθμού
caeli	: την ονομαστική και των δύο αριθμών
motibus	: τη δοτική του άλλου αριθμού
liberales artes	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού
illustrem victoriam	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
praecocem	: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού του ουδετέρου γένους του θετικού και του συγκριτικού βαθμού
patribus	: την αιτιατική του ίδιου αριθμού
recentem	: τον ίδιο τύπο στον συγκριτικό και τον υπερθετικό βαθμό
Neminem	: τη δοτική του ενικού αριθμού του θηλυκού και του ουδετέρου γένους
extremo	: το επίρρημα του συγκριτικού βαθμού
amentum	: την ονομαστική του ενικού αριθμού
litteris	: τη γενική του ίδιου αριθμού
celeriter	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού του αρσενικού γένους του θετικού βαθμού του επιθέτου από το οποίο προέρχεται το επίρρημα
Haec	: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού του ουδετέρου γένους
turrim	: την αφαιρετική του ίδιου αριθμού

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

misit	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού του θηλυκού γένους της μετοχής του μέλλοντα
dederunt	: τη δοτική του γερουνδίου
potuit	: το ίδιο πρόσωπο του άλλου αριθμού στην οριστική του συντελεσμένου μέλλοντα

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(ε)

attulit	: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα και της υποτακτικής του παρατατικού στην άλλη φωνή
ostendensque	: την αφαιρετική του σουπίνου
decerptam esse	: τον ίδιο τύπο στον ενεστώτα
putetis	: τον ίδιο τύπο στον παρατατικό στην άλλη φωνή
scitote	: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού της παθητικής περιφραστικής συζυγίας
cavete	: το απαρέμφατο του μέλλοντα στην ίδια φωνή
adire	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού της μετοχής του ενεστώτα στο θηλυκό γένος
abiciat	: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην άλλη φωνή
adfore	: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα
veritus	: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του μέλλοντα
constituit	: το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα της ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας
adhaesit	: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού στην ίδια φωνή

Μονάδες 15

Γ1.α. ficum praecocem: Να μετατρέψετε τον παραπάνω επιθετικό προσδιορισμό στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

Γ1.β. ad victoriam: Να προσδιορίσετε τη σημασία του παραπάνω εμπρόθετου προσδιορισμού και στη συνέχεια να τον αντικαταστήσετε με **τελική πρόταση** καθώς και με την πρόθεση **causa**.

Μονάδες 3

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β΄ ΦΑΣΗ

Ε_3.Λλ3Α(ε)

Γ1.γ. **quodam die**: Να προσδιορίσετε τη σημασία της παραπάνω επιρρηματικής φράσης και στη συνέχεια να επιφέρετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να δηλώνει μέσα σε πόσο χρόνο ή ύστερα από πόσο χρόνο έγινε κάτι.

Μονάδες 2

Γ2.α. **Carthagine**: Να αντικαταστήσετε την παραπάνω απρόθετη αφαιρετική με τα ουσιαστικά *Tarentum* και *Athenae* και να δηλώσετε την ίδια επιρρηματική σημασία.

Μονάδες 2

Γ2.β. **Tutamini patriam**: Να αναδιατυπώσετε την παραπάνω πρόταση χρησιμοποιώντας το ρήμα *debeo* σε υποτακτική υπερσυντελικού και στη συνέχεια τη νέα πρόταση που έχετε δημιουργήσει να την αντικαταστήσετε με τον αντίστοιχο τύπο της παθητικής περιφραστικής συζυγίας δηλώνοντας το ποιητικό αίτιο.

Μονάδες 6

Γ2.γ. **In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore**: Να επισημάνετε το συντακτικό φαινόμενο που παρατηρείται στην παραπάνω πρόταση, να τεκμηριώσετε την απάντησή σας και να μετατρέψετε το ρήμα από το τρίτο ενικό στο πρώτο πληθυντικό πρόσωπο, επιφέροντας τις απαραίτητες αλλαγές.

Μονάδες 3

Γ3.α. **et tertio post die a quodam milite conspicitur**: Στην παραπάνω πρόταση να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική (ως υποκείμενο του ρήματος *conspicitur* να θεωρήσετε το *haec*).

Μονάδες 4

Γ3.β. **Gallus, periculum veritus**: Να μετατρέψετε την παραπάνω μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση ώστε να αποδίδεται υποκειμενική χροιά.

Μονάδες 2

Γ3.γ. **Quia ille metum exercitus Romani vicerat**: Αφού χαρακτηρίσετε πρώτα την παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση ως προς το είδος, την εισαγωγή και την εκφορά, να την μετατρέψετε σε μετοχικό σύνολο.

Μονάδες 3

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(ε)

Γ3.δ. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων: *lunaeque, adversarios, recentem, ad Ciceronem.*

Μονάδες 2

ΟΕΦΕ